

Institut za društvena istraživanja
Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

ANALIZA UVJETA ZA UVOĐENJE DRŽAVNE MATURE IZ PERSPEKTIVE GIMNAZIJSKIH NASTAVNIKA

Petar Bezinović i Zrinka Ristić Dedić

Travanj, 2003

Sadržaj

1. Sažetak
 2. Uvod
 3. Cilj istraživanja
 4. Metoda
 - 4.1. Sudionici - škole
 - 4.2. Upitnik
 - 4.3. Postupak
 5. Rezultati
 - 5.1. Stavovi nastavnika prema uvođenju državne mature
 - 5.2. Argumenti za i protiv uvođenja državne mature
 - 5.3. Očekivanja nastavnika o učinku državne mature na školu i nastavnike
 - 5.4. Očekivanja nastavnika o učinku državne mature na učenike
 - 5.5. Spremnost škola za uvođenje državne mature
 - 5.5.1. Zapreke za realizaciju državne mature u školama
 - 5.5.2. Pozitivni resursi za realizaciju državne mature u školama
 - 5.6. Pripremljenost učenika za nastavak obrazovanja na Sveučilištu
 - 5.7. Mogući sadržaji državne mature
 6. Preporuke škola za realizaciju državne mature
 - 6.1. Preporuke ravnatelja sa Skupa hrvatskih srednjoškolskih ravnatelja
- Prilog A
- Popis škola koje su sudjelovale u ispitivanju
- Prilog B
- Korišteni upitnik

1. SAŽETAK

Prikazana je analiza stavova, mišljenja i očekivanja nastavnika hrvatskih gimnazija vezanih uz mogućnost uvođenja Državne mature kao oblika standardiziranog vanjskog vrednovanja postignuća učenika.

Predlagači (Ministarstvo prosvjete i športa) polaze od postavke da bi uvođenje Državne mature, kao i postavljanje šireg sustava za evaluaciju i praćenje ostvarivanja ciljeva odgoja i obrazovanja, moglo značajno utjecati na poželjnu transformaciju sustava obrazovanja - motivirati učenike da bolje uče, nastavnike da bolje poučavaju, škole da budu učinkovitije.

Cilj provedenog istraživanja bio je prikupiti valjane empirijske podatke koji će se koristiti za predlaganje oblika Državne mature koji je usklađen sa stvarnim potrebama hrvatskog obrazovanja.

Podaci su prikupljeni upitnicima na 90 škola (63,3%) iz svih dijelova Hrvatske. Upitnici su distribuirani i vraćeni elektronskom poštom. Popunjeni su od strane ravnatelja škola nakon provedenih rasprava s nastavnicima.

Rezultati analize pokazuju da 90% školskih kolektiva smatra Državnu maturu potrebnom i poželjnom, dok se svega dvije škole u ispitanom uzorku o tome izražavaju negativno. Na razini broja ispitanih nastavnika bez obzira na školsku pripadnost, 87,8% nastavnika sklono je ideji o uvođenju Državne mature, dok se 11,6% protivi tom prijedlogu. Ostali su neodlučni ili se nisu izjasnili.

Obrazloženja iskazanih stavova pružaju niz valjanih argumenata koje razvojna politika obrazovanja mora uvažavati. Ona odražavaju konstruktivna razmišljanja o pozitivnim i poželjnim, kao i o nepoželjnim efektima ovog pristupa.

Osim provjerenih pozitivnih efekata vanjskog vrednovanja, poput objektivnosti, pravednosti, pridavanja dužnog značenja znanju i zalaganju, podizanju motivacije svih sudionika i sl., smatra se da bi uvođenje Državne mature izvršilo i snažan utjecaj na kurikulumsku reformu. Državna se matura, naime, ne može provesti bez da su prethodno precizno definirani sadržaji srednjoškolskih programa koji će se ispitivati, kao i standardi znanja i ostalih kompetencija koje se od učenika očekuju.

Provedena analiza jasno odražava želju nastavnika za promicanjem i osiguravanjem kvalitete u hrvatskom obrazovanju, te daje smjernice nužnim promjenama u sustavu s ciljem njegova poželjnog transformiranja.

2. UVOD

Reformaska nastojanja kojima je cilj unapređivanje kvalitete sustava odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj usmjerena su, između ostalog, i k uvođenju i uspostavljanju trajnog sustava za vanjsko vrednovanje odgojno-obrazovnih postignuća učenika.

Polazi se od postavke da se kvaliteta odgoja i obrazovanja najbolje može odrediti ostvarenim ishodima, a to su prvenstveno znanja, vještine i vrijednosti koje učenici stječu tijekom školovanja.

Državna matura

Državna matura je standardizirani oblik završne vanjske provjere ishoda obrazovanja. Njome se ispituje u kojoj su mjeri učenici ostvarili postavljene standarde znanja i vještina koje su definirane školskim programima.

Srednjoškolska državna matura istovremeno može poslužiti i kao pokazatelj osposobljenosti kandidata za upis na sveučilišne studije.

Prema pozitivnim međunarodnim iskustvima, ovakav sustav nacionalnog vrednovanja može dati niz vrijednih informacija koje su u funkciji formativne evaluacije i unapređenja cjelokupnog obrazovanja:

On pruža jasne, valjane, objektivne i pouzdane podatke o postignućima učenika u specifičnim područjima;

Omogućuje valjanu usporedbu među školama prema definiranim indikatorima;

Daje korisne podatke na svim razinama obrazovnog sustava, od uspješnosti pojedinog učenika, do kvalitete nacionalnog sustava obrazovanja u cjelini.

Cilj vanjskog vrednovanja postignuća

Osnovni smisao i cilj uvođenja vanjskog vrednovanja postignuća učenika je unapređivanje kvalitete obrazovanja.

Iskustva razvijenih obrazovnih sustava pokazuju da je vanjsko vrednovanje (eksterna evaluacija) prema unaprijed definiranim standardima i ciljevima, temeljni mehanizam za osiguravanje kvalitete obrazovnog procesa. Kvalitetno pripremljeni i dobro provedeni ispiti mogu rezultirati nizom pozitivnih efekata.

Mogući efekti na razini angažmana učenika:

- Učenje za znanje i stjecanje kompetencija, a ne za dobivanje što boljih ocjena;
- Usvajanje stava da se zalaganje i učenje isplati - nagrađivanje prema stvarnim zaslugama - povećana motivacija za učenje i ostvarivanje uspjeha.

Mogući efekti na razini djelovanja škola:

- Veće preuzimanje odgovornosti škola za vlastitu kvalitetu i za ostvarivanje dobrih rezultata;

- Povećani angažman oko unapređivanja vlastite kvalitete - preispitivanje vlastitih prednosti i nedostataka, razvoj novih pristupa, metoda i postupaka za unapređivanje učinkovitosti učenja i poučavanja - veće ulaganje u stručni razvoj nastavnika, bolja suradnja sudionika unutar škole na ostvarivanju zajedničkih ciljeva;
- Sustavnije praćenje napredovanja učenika - promijenjeno značenje ocjenjivanja; uvođenje valjanijih metoda za provjeru znanja i ostalih postignuća učenika;
- Kvalitetnija radna komunikacija između nastavnika i učenika.

Mogući efekti na razini sustava obrazovanja:

- Definiranje kurikuluma, postavljanje jasnih i jednoznačnih standarda za svaki predmet ili područja znanja. Specificiranje sadržaja i standarda kao preduvjeta za procjenu znanja i razvoj ispitnog materijala.
- Informiranje visokog obrazovanja i tržišta rada o sadržaju gimnazijskog obrazovanja i usvojenim kompetencijama - svjedodžba jasno opisuje stečene kompetencije - zna se što stoji iza ocjene.
- Poboljšani status obrazovanja i znanja u društvu.

Europska iskustva

Međunarodne usporedne analize pokazuju da su različiti oblici vanjskog vrednovanja postignuća učenika integrirani u obrazovne sustave gotovo svih europskih država. Pristupi su međutim vrlo raznoliki, tako da u Europskoj uniji ne postoje dvije države koje imaju identičan pristup. Koji je pristup bolji, a koji lošiji, teško je reći, jer je takve usporedbe teško provesti. Obrazovanje je krajnje složeni entitet, ono varira od zemlje do zemlje i pod utjecajem je cijelog niza čimbenika koji su po svojoj prirodi politički, kulturni, ekonomski, pravni, etički, strukovno-pedagoški, tehnički, sociološki i psihološki.

Nacionalni pristup

Nacionalni pristup vanjskom vrednovanju obrazovnih postignuća učenika valja postaviti na temelju sustavne analize specifičnosti i potreba hrvatskog obrazovanja na svim razinama, kao i uz uvažavanje pozitivnih iskustava drugih zemalja. Jedno od temeljnih pitanja je kako organizirati vanjsko vrednovanje obrazovnih postignuća u skladu s datim mogućnostima, a da se pozitivni efekti i očekivanja zbilja i ostvare.

Proces definiranja prijedloga nacionalnog pristupa koji je usklađen s općim društvenim i specifičnim obrazovnim potrebama, iziskuje prethodne konzultacije s neposredno zainteresiranim subjektima i korisnicima sustava obrazovanja. To su prije svega škole u kojima će se matura provoditi i visokoškolske institucije koje bi mogle rezultate mature usvojiti umjesto razredbenih ispita za upise na fakultete.

Ovakav je pristup u skladu s procesom demokratiziranja sustava obrazovanja, ali i sa suvremenim organizacijskim pristupima upravljanja kvalitetom.

Na temelju analiza i konzultacija definirat će se (1) sadržaji koje će matura pokrivati, (2) standardi koji trebaju biti zadovoljeni, (3) način primjene testova, (4) osiguravanje sigurnosti testova, (5) postupci prikupljanja podataka, (6) validacija i analiza podataka, i (7) izvještavanje o rezultatima.

Na temelju usvojenog prijedloga pristupit će se provjeri modela provedbe mature. Testiranje modela na slučajnom uzorku škola omogućit će uvide u željene i neželjene efekte, te će poslužiti i za procjenu troškova uvođenja mature kao redovitog postupka u sustav obrazovanja u Hrvatskoj.

Škole i nastavnici kao ključni akteri

Uvođenje vanjskog vrednovanja odgojno-obrazovnih postignuća može donijeti značajne promjene u školski sustav. To se, između ostalog, odnosi i na mogući promijenjeni položaj i ulogu nastavnika.

Uspjeh ili neuspjeh na maturi može ukazivati na kvalitetu poučavanja i motiviranja učenika, te kao takav postaje mehanizam kontrole rada nastavnika. Postavljeni standardi i očekivanja mogu značajno određivati metode rada s učenicima, a sam sadržaj i konceptualizacija korištenih testova mogli bi značajno usmjeravati proces poučavanja, poticanja i olakšavanja učenja.

Uvođenje vanjskog vrednovanja utječe i na pristup ocjenjivanju i pružanju povratnih informacija o napredovanju učenicima.

Sve ovo bi moglo dovesti do značajnih promjena u radu, te je stoga logično i nužno pri planiranju promjena sustava uvažavati stavove, mišljenja, ideje i raspoloženja nastavnika, odnosno škola u kojima oni djeluju. Uz učenike, nastavnici su primarni subjekti sustava obrazovanja i njihov se glas treba čuti i uvažavati.

3. CILJ ISTRAŽIVANJA

Ispitati stavove škola, odnosno srednjoškolskih nastavnika prema uvođenju državne mature u program gimnazijskog obrazovanja u Hrvatskoj.

4. METODA

Sudionici - škole

U ispitivanju je sudjelovalo 90 škola (Prilog B) iz cijele Hrvatske. Ukupno je u raspravama u školama sudjelovalo 2336 nastavnika.

Upitnik

Primijenjen je upitnik koji je prilagođen potrebama ovog istraživanja (Prilog A). Ispituje stavove prema uvođenju državne mature, argumente na kojima su stavovi temeljeni, očekivanja o tome kakve bi promjene uvođenje mature potaklo u školama i kakav bi ono imalo utjecaj na učenike. Također je ispitana procjena spremnosti škole za uvođenje državne mature, kao i percipirane zapreke i pozitivni

resursi, koji mogu biti otežavajući, odnosno olakšavajući čimbenici za uvođenje eksterne mature. Škole se pita i o tome što moraju sve poduzeti za dobru pripremu za takvu maturu, te kakvu pomoć trebaju ili očekuju. Škole su isto tako predložile koje bi sadržaje, gradivo, trebalo ispitivati na državnoj maturi.

Postupak

Sve srednje škole sa gimnazijskim programom dobile su elektronskom poštom upitnik i upute za primjenu. Upitnik je bio popraćen i dopisom Ministarstva prosvjete i športa dostavljenim uobičajenim poštanskim putem, kojim su zamoljene da sudjeluju u ispitivanju.

Od 142 kontaktirane škole do naznačenog roka odgovorilo je 90 škola. Nakon zadnjeg roka, škole koje se nisu odazvale ponovno su elektronskom poštom kontaktirane i postavljeno im je pitanje o razlozima njihovog nesudjelovanja. Na ovaj je upit reagiralo 14 škola. Njihova su objašnjenja sljedeća: premalo vremena za kvalitetnu raspravu (3 škole), nemaju dovoljno informacija - nije prezentiran prijedlog modela na koji bi škola mogla odgovoriti (2 škole), protive se državnoj maturi (1 škola), upitnik je neprimjeren i nerazumljiv (1 škola), problemi s e-mailom (1 škola), ravnatelj zaboravio poslati upitnik (1 škola), bez objašnjenja (1 škola). Četiri škole su tada vratile popunjeni upitnik, ali zbog znatnog prekoračenja roka nisu uzeti u obradu.

5. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

U nastavku izvješća prikazana je analiza odgovora na pitanja iz Upitnika.

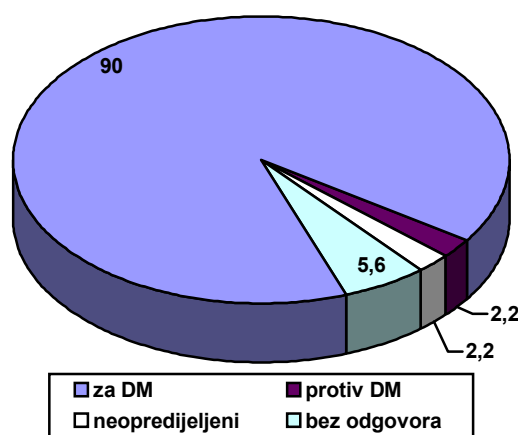
5.1 Stavovi nastavnika prema uvođenju državne mature

Prvo pitanje u upitniku odnosilo se na izjašnjavanje škola, odnosno nastavnika o tome je li u naše gimnazijsko obrazovanje uopće potrebno uvesti državnu maturu kao oblik vanjskog vrednovanja obrazovnih postignuća učenika.

Od 90 škola koje su vratile ispunjeni upitnik u predviđenom roku, osamdeset škola (90%) se izjašnjava za Državnu maturu, dok su dvije škole (2,2%) protiv. U dvije daljnje škole podjednak se broj nastavnika izjasnio za i protiv uvođenja Državne mature, dok u pet škola (5,6%) nije dobiven odgovor na to pitanje.

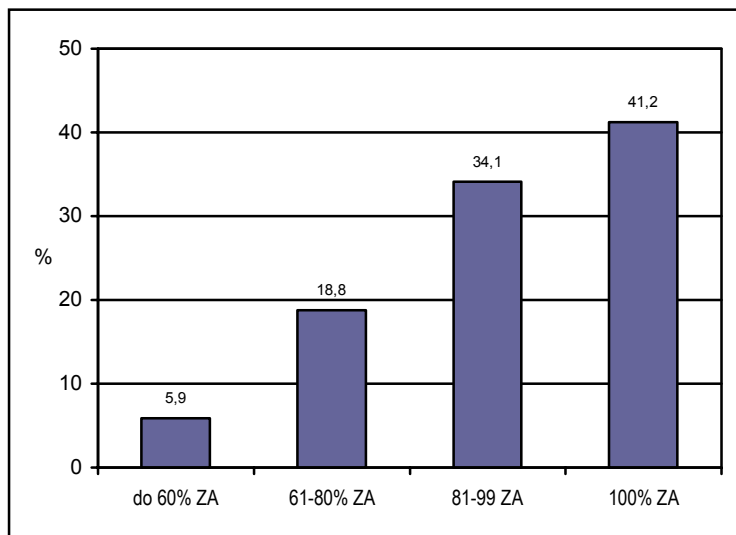
Očit je dakle izrazito pozitivan stav gimnazijskih kolektiva prema uvođenju državne mature.

Slika 1. Odgovori škola o potrebi uvođenja Državne mature (N=90)

Na Slici 2. je prikazan postotak nastavnika u pojedinim školama koji podržavaju ideju o uvođenju Državne mature u škole.

Slika 2. Razina suglasnosti nastavnika u školama o uvođenju Državne mature

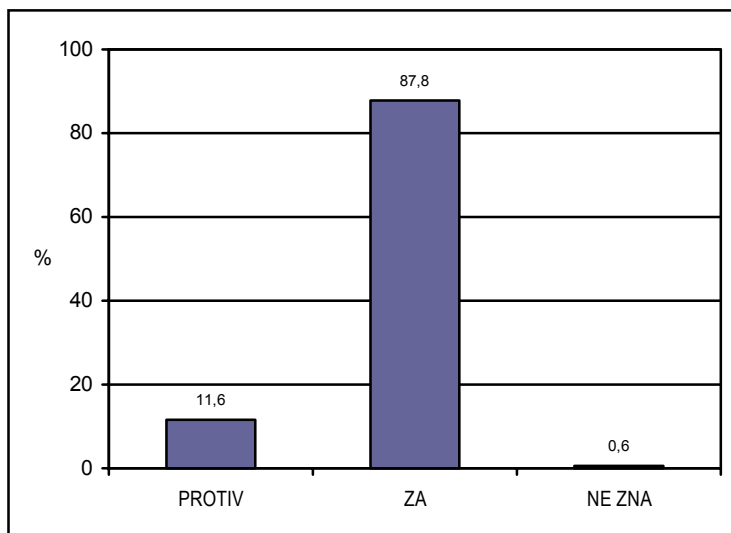
Uočljivo je da u 41,2% škola postoji potpuna suglasnost o tome da Državna matura svakako treba postati integralni dio našeg gimnazijskog obrazovanja. U 34,1% škola više od 80% nastavnika priklanja se tom stavu, a u 18,8% škola više od 60% nastavnika ima pozitivan stav o uvođenju Državne mature.

U svega 5,9% škola manje od 60% nastavnika se pozitivno odnosi prema tom prijedlogu.

Na Slici 3. prikazano je izjašnjavanje nastavnika u ukupnom broju bez obzira na školu u kojoj rade o uvođenju Državne mature.

Slika 3. Postotak nastavnika u ukupnom broju koji su se izjasnili za ili protiv uvođenja Državne mature (N=2336)

Gledajući ukupan broj nastavnika koji su sudjelovali u raspravama u školama kao jedinicu analize, njih 87,8% smatra Državnu maturu potrebnom, 11,6% nepotrebnom, dok se 0,6% nije izjasnilo o svojim stavovima.

5.2 Argumenti za i protiv uvođenja državne mature

Obrazloženja iskazanih stavova pružaju kreatorima obrazovne politike smjernice i daju dobre osnove za donošenje valjanih odluka. Ona svjedoče o aktivnom razmišljanju škola o potrebnim promjenama u sustavu obrazovanja.

NAJČEŠĆE NAVEDENI ARGUMENTI ZA UVOĐENJE DRŽAVNE MATURE

1. Objektivno i pravedno mjerenje školskih postignuća učenika. Objektivno i pravedno vrednovanje škola.
2. Ujednačeni kriteriji vrednovanja. Usporedivost postignuća na razini svih škola i cijele Republike Hrvatske.
3. Pravednija i objektivnija selekcija kandidata za upise na fakultete, pojednostavljenje procedure upisa na fakultete, direktni upis na fakultete. Značajno rasterećenje učenika i uklanjanje stresa koji proizlazi iz upisnih situacija.
4. Pozitivni efekti na učenike: povećana motivacija i težnja za što boljim učenjem, aktivnije uključivanje i veća odgovornost, poboljšanje radnih navika, redovitije učenje, podizanje razine znanja, uspostavljanje veće kvalitete znanja, naglasak na znanju a ne ocjenama.
5. Pozitivni efekti na kvalitetu rada nastavnika: podizanje motivacije nastavnika, unapređenje kvalitete nastave, aktivnije uključivanje i veća odgovornost, učenici i nastavnici postaju saveznici u ostvarivanju zajedničkog cilja (znanja), nastavnici rasterećeni pritiska pri ocjenjivanju.
6. Promicanje kvalitete učenja. Davanje digniteta obrazovanju i znanju. Podizanje ispitne kulture.
7. Usporedivost i jedinstveno vrednovanje svjedodžbi. Uključivanje učenika u europske obrazovne sustave.
8. Osigurava se utvrđivanje obrazovnih ciljeva, te praćenje ostvarivanja zadanih ciljeva.

NAJČEŠĆE NAVEDENI ARGUMENTI PROTIV UVOĐENJA DRŽAVNE MATURE

1. Sumnja se u kvalitetnu pripremljenost i dobru organizaciju provođenja Državne mature. Sumnja se u regularnost provođenja, tajnost pitanja, dobronamjernost i objektivnost sastavljača testova.
2. Gubi se individualni pristup učeniku, onemogućuje se praćenje individualnog razvoja, zanemaruje se odnos profesora i učenika, isključuje se mišljenje nastavnika, gubi se individualizacija nastave, ne potiče se kreativnost i individualnost svakog učenika, gubi se autonomija škole.
3. Učenici se usmjeravaju samo na polaganje mature, gubi se kvaliteta rada i smanjuje širina opće obrazovanosti.
4. Sve škole nemaju iste uvjete, nisu jednako opremljene i nemaju iste programe - stoga šanse učenika koji pristupaju maturi nisu izjednačene.
5. Veće opterećenje za učenike i nastavnike.

6. Daje se prevelika važanost samo jednom načinu ispitivanja znanja, a matura nije najveći pokazatelj znanja. Nedostaje usmeno ispitivanje, ne mogu se obuhvatiti svi predmeti, neki predmeti se degradiraju (kako nisu sadržaj mature).

7. Veliki troškovi.

8. Ne očekuju znatne promjene uvođenjem Državne mature, samo za sebe, uvođenje mature nije dovoljno.

9. Škole i cijeli obrazovni sustav nije pripremljen na takve promjene.

10. Postojeći sustav matura zadovoljava, ne trebaju radikalni rezovi u sustavu, već postupne promjene.

Glavni argumenti za uvođenje Državne mature odnose se na uspostavljanje jasnih, jedinstvenih i objektivnih kriterija vrednovanja znanja koji donose niz pozitivnih motivacijskih posljedica na učenike i nastavnike. Isto tako srednje škole vide da bi se ovim putem srednjoškolski sustav bolje povezo sa sustavom visokog obrazovanja, te da bi Državnim maturama one mogle pomoći jednostavnijoj i učinkovitijoj selekciji pristupnika za upis na sveučilišne studije.

Ovi su stavovi u skladu s razmišljanjima koja su dovela do uvođenja sustava vanjskog vrednovanja u drugim državama. Činjenica je da ovakav pristup zbilja omogućuje postavljanje jasnih i objektivnih kriterija znanja.

Glavni argumenti protiv Državne mature tiču se dijelom razloga koji nisu konceptualno vezani uz Državnu maturu (sumnja u kvalitetnu izvedivost, veliki troškovi, veće opterećenje nastavnika i učenika, nepripremljenost školstva), ali dijelom i razloga vezanih uz sam pristup Državne mature (standardizacija kojom se zanemaruje individualno napredovanje učenika, isti kriteriji nisu primjenjivi na sve škole - nisu «pravedni» itd.).

5.3 Očekivanja o učinku državne mature na školu i nastavnike

Iako značajan dio ispitanih škola smatra da Državna matura ne bi bitno utjecala na rad škole i nastavnika jer već sad rade kvalitetno i odgovorno, gotovo se svi slažu da uvođenje državne mature donosi neke pozitivne pomake u radu, barem kod nekih nastavnika.

POZITIVNI UČINCI DRŽAVNE MATURE

Bolja motiviranost, odgovorniji i kvalitetniji rad nastavnika. Kako vanjsko vrednovanje rada učenika predstavlja i vrednovanje rada nastavnika, očekuje se da će nastavnici biti motivirani unaprijediti i osuvremeniti svoj rad, bolje se pripremati, više angažirati i dodatno se kontinuirano usavršavati. Veća zainteresiranost za uspjeh učenika dovela bi do kreativnijih pristupa radu, sustavnijeg rada, veće odgovornosti za realizaciju programa te ujednačavanja rada.

Promjene u ocjenjivanju. Nastavnici smatraju da bi uvođenje Državne mature imalo za posljedicu objektivnije ocjenjivanje, ujednačenije kriterije ocjenjivanja, manju inflaciju visokih ocjena te manji pritisak učenika i roditelja na nastavnike pri ocjenjivanju. Dio ispitanika navodi da bi pri ocjenjivanju vjerojatno došlo do dizanja kriterija odnosno do postrožavanja kriterija.

Jasni i konkretizirani ciljevi obrazovanja, te usmjerenost prema tim ciljevima. Veliki dio škola vjeruje da bi uvođenje Državne mature nosilo sa sobom stvaranje kvalitetnijih nastavnih planova i programa, oblikovanje kataloga znanja odnosno definiranje svih znanja, vještina i kompetencija koje učenik treba tijekom srednjoškolskog školovanja steći. Postojanje takvih kriterija, po mišljenju škola, olakšava nastavnicima rad zbog usmjerenosti u ostvarivanju jasnih ciljeva, ali i postavlja kriterije za evaluaciju rada.

Promjene u radu nastavnika. Nastavnik postaje suradnik učeniku, onaj koji pomaže i vodi učenika u usvajanju znanja. Time bi došlo do poboljšane komunikacije između učenika i nastavnika i do uspostavljanja partnerskih odnosa.

Jačanje ugleda i povjerenja u škole, povećanje digniteta nastavnika, stvaranje raspoloženja pravednosti sustava

Rasterećenje nastavnika u organizaciji mature, iako se generalno očekuju veći zahtjevi i veće opterećenje nastavnika. Ipak, kako se predviđa i veća motiviranost učenika, škole većinom očekuju ugodniji rad s učenicima.

MOGUĆI NEGATIVNI UČINCI DRŽAVNE MATURE

Veća opterećenja nastavnika

Prenaglašeno učenje faktografskih podataka. Veći se naglasak stavlja na usvajanje činjenica i pamćenje podataka umjesto na kreativnost, primjenu znanja i odgojne ciljeve.

5.4 Očekivanja o učinku državne mature na učenike

Kad su škole upitane za učinke koje bi Državna matura mogla imati na učenike, gotovo svi su se složili da će takav završni ispit dovesti do

- **promjena u odnosu prema radu i školskim obavezama** kao i do **povećane motivacije za učenjem** i postignućima. Od učenika se očekuje ozbiljniji, odgovorniji i temeljitiji rad, više rada, redovitog učenja, manje izostanaka i kampanjskog učenja. Također, navodi se da će učenici biti samostaljniji i kreativniji u radu.
- **učenja zbog znanja, a ne ocjena.** Smatra se da će uvođenje vanjsko vrednovanog završnog ispita dovesti do usmjerenosti učenika prema trajnom usvajanju znanja, prema kvalitetnijem znanju (operativnom umjesto reproduktivnom znanju)
- **partnerskog odnosa s nastavnicima**

Kao pozitivni učinci Državne mature na učenike također se spominju

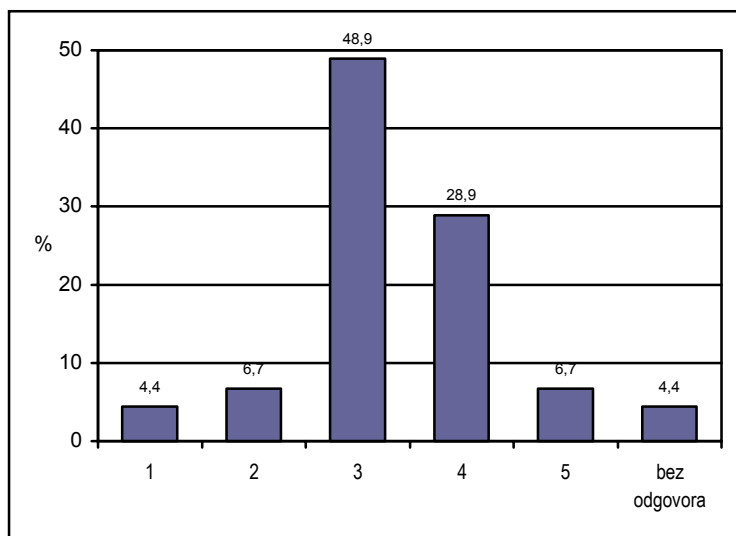
- rasterećenost uslijed jednostavnijeg upisa na fakultet
- veća spremnost i osjećaj sigurnosti za nastavak školovanja
- ozbiljniji pristup samom maturalskom ispitu i veći strah od njega
- veće povjerenja u ocjene i zadovoljstvo zbog objektivnosti vrednovanja
- pozitivno ozračje zbog pravednosti/ izjednačenosti položaja učenika

Moguće negativne učinke Državne mature uočava tek manji dio škola, a tiču se:

- stvaranja sve većih razlika između dobrih i loših učenika, pod pretpostavkom da će bolji učenici s uvođenjem Državne mature dodatno profitirati, a loši dodatno zaostati
- polaganja Državne mature kao nove stresne i opterećujuće situacije za učenike
- zanemarivanja učenja predmeta koji nisu sadržaj mature
- ranijeg odlučivanja u profesionalnom životu o prekidu školovanja ili nastavku školovanja u školi ne-gimnazijskog programa

5.5 Spremnost škola za uvođenje državne mature

Slika 4. Procjena spremnosti škola za uvođenje Državne mature

Škole su trebale na ljestvici od 1 do 5 gdje 1 znači 'potpuno nespremni', a 5 'potpuno spremni', procijeniti stupanj u kojem se u ovom trenutku osjećaju spremne za uvođenje državne mature.

86 škola dalo je svoju procjenu, a prosječna procjena iznosila je 3,28.

Gotovo 50% škola spremnost svoje škole ocijenila je srednjom ocjenom 3, a 29% ocjenom 4.

5.5.1 Zapreke za realizaciju Državne mature u školama

Po mišljenju većine škola, najveće prepreke za realizaciju Državne mature ne nalaze se unutar škola, već su vezane uz funkcioniranje cijelog obrazovnog sustava i organizaciju uvođenja završnog ispita na državnoj razini.

Tako škole izražavaju zabrinutost vezano uz:

- **nepostojanje standarda znanja** (kataloga znanja), nepostojanje udžbeničkih standarda, neusklađenost nastavnih planova i programa, preopterećene programe, postojanje različitih gimnazijskih programa itd., što sve otežava orijentaciju nastavnika u radu i uspostavljanje kriterija vrednovanja učeničkog rada
- **organizacijske probleme pri uvođenju Državne mature.** Postoji bojazan da će se novi završni ispit uvesti bez kvalitetnih priprema i temeljitih razrada te na brzinu. Škole smatraju da Državnu maturu treba uvesti tek na generaciji učenika koja upisuje prvi razred gimnazijskog programa, a ne na generacijama koje su započele školovanje po starom sustavu.
- **nepripremljenost i nespripremanost svih struktura za prijelaz na novi sustav** te vezano uz to
- **nedovoljnu informiranost nastavnika odnosno kašnjenje u informiranju** zbog neažurnosti i nesposobnosti službenika Ministarstva
- **kvalitetu i nepristranost ispitnog instrumentarija**
- **mogućnost zloraba tajnosti ispitnih materijala i podataka**
- **financijske aspekte uvođenja Državne mature**

Dio škola ne nalazi nikakve osobite prepreke za uvođenje Državne mature u njihovoj školi. Drugi dio, pak, smatra da se unutar njihovih škola zapreke za realizaciju Državne mature ponajprije odnose na:

- **loše materijalne uvjete**, lošu opremljenost i loše prostorne uvjete nekih škola što smanjuje šansu učenicima za jednako kvalitetan rad
- **nepripremljenost i neinformiranost učenika i nastavnika**
- **otpor dijela nastavnika, učenika i roditelja zbog uvođenja novog**
- **neujednačenu kvalitetu nastavničkog kadra**
- **neselekcioniranost učenika pri upisu u školu** («lošiji učenici»)

5.5.2 Pozitivni resursi za realizaciju državne mature u školama

Gotovo sve ispitane škole glavne pozitivne resurse škole za realizaciju Državne mature vide u **kvaliteti i stručnosti nastavnika te njihovoj motiviranosti, otvorenosti i spremnosti za učenje i promjene**. **Iskustvo** nastavnika, ali i **mladost** nastavničkog kadra vide se kao čimbenici koji olakšavaju to uvođenje promjena.

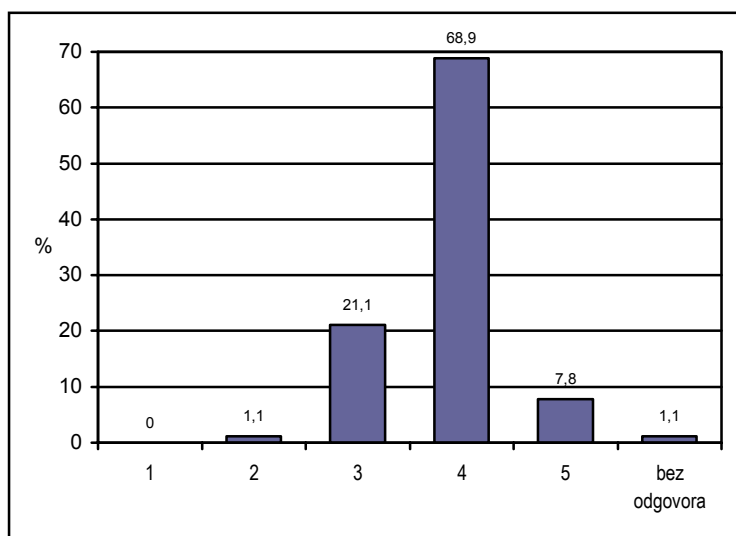
Osim kvalitete nastavnika, pozitivnim resursima za realizaciju Državne mature u školama smatraju se

- **Kvalitetni i motivirani učenici**
- **Dobra opremljenost škole i prostorni uvjeti**
- **Mala škola** (mali broj razreda, mali razredi)
- **Dobra organizacija rada škole** te dosadašnje uspješno organiziranje mature
- **Tradicija i ugled škole**
- **Stručni suradnici škole**

5.6 Pripremljenost učenika za nastavak obrazovanja na Sveučilištu

Škole su trebale procijeniti pripremljenost svojih učenika za nastavak školovanja na ljestvici od 1 do 5 gdje 1 znači 'jako loše', a 5 'izuzetno dobro'.

Slika 5. Procjena spremnosti učenika za nastavak školovanja na Sveučilištu

Na grafičkom prikazu je vidljivo da su procjene škola vrlo pozitivne - 69% škola spremnost svojih učenika za studiranje ocjenjuje ocjenom 4, a daljnjih 8% ocjenom 5. Date procjene škole obrazlažu dobrim rezultatima učenika na prijamnim ispitima te uspješnim studiranjem svojih učenika. Tek 1% škola smatra da su njihovi učenici loše pripremljeni za studiranje.

Nedovoljnu pripremljenost učenika za nastavak školovanja škole prije svega povezuje s individualnim karakteristikama pojedinih učenika (nedostatna motiviranost, nepostojanje radnih navika, nepoznavanje metoda uspješnog učenja, premala samostalnost u radu), ali i sa zastarjelim koncepcijama poučavanja (previše tradicionalnog predavačkog pristupa, premalo istraživačkog i eksperimentalnog pristupa nastavnim sadržajima, previše inzistiranja na činjenicama, a ne razmišljanju, premalo individualizirana nastava), preopširnim programima te neusklađenošću obrazovnih programa na različitim razinama obrazovanja.

Prosječna procjena pripremljenosti učenika za studiranje iznosi 3,84.

5.7 Mogući sadržaji državne mature

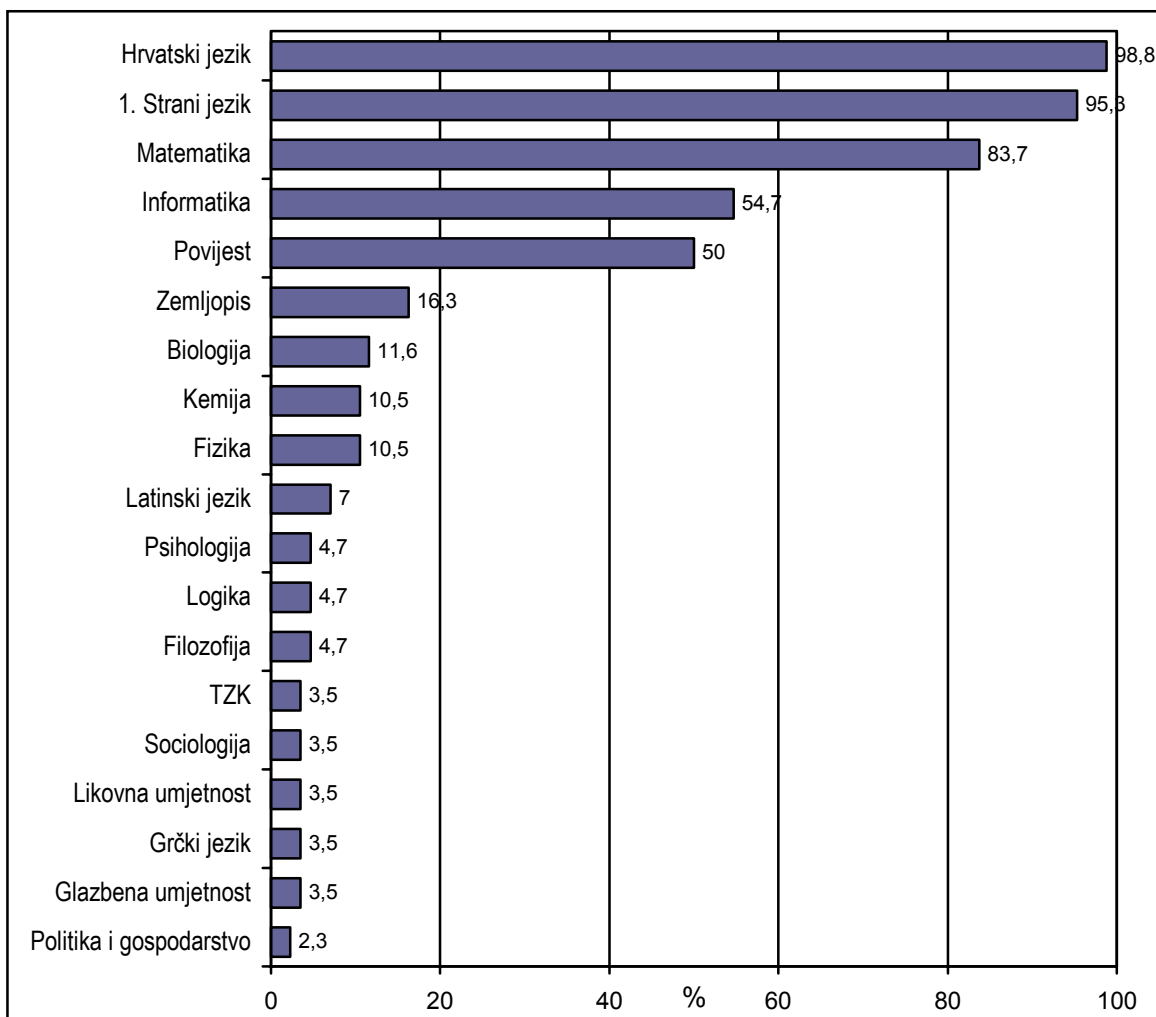
Škole su zamoljene da odrede predmete koji bi trebali biti uključeni kao obvezni predmeti u Državnoj maturi i da argumentiraju svoj odabir.

Hrvatski jezik, 1. strani jezik i matematika su predmeti koji većina škola uvrštava u sadržaje mature. To su, po mišljenju tih škola, predmeti koji čine temeljna znanja i osnovu obrazovanja, zastupljeni su u programima svih škola te predstavljaju osnovne pokazatelje obrazovnog statusa suvremenog čovjeka. Svladavanje tih sadržaja omogućuje uspješan nastavak školovanja na većini institucija visokog obrazovanja, te je odraz opće kulture i temeljne pismenosti.

Osim navedenog, relativno se često u sadržaje mature uključuje informatika i povijest, dok su ostali predmeti znatno rjeđe navođeni.

Kod svih ispitanika prevladava mišljenje da Državna matura treba uključivati temeljne obvezne sadržaje te neke izborne, ovisne o preferencijama učenika odnosno namjeri nastavka studiranja na određenom fakultetu.

Slika 4. Predloženi obvezni sadržaji mature (N=86)

6. PREPORUKE ŠKOLA ZA REALIZACIJU DRŽAVNE MATURE

Škole su upitane da daju svoje prijedloge i sugestije za lakše uvođenje Državne mature u škole te da se izjasne o tome kakvu i čiju pomoć očekuju tijekom tog procesa.

Sve se škole slažu da projekt Državne mature treba izrazito dobro i temeljito pripremiti te Državnu maturu u sve škole uvesti tek nakon opsežnih priprema, pilot programa i eksperimentalnih uvođenja. Znatian dio škola smatra da s početkom reforme treba pričekati generaciju koja se tek upisuje u prve razrede, dakle, smatraju da učenici koji upisuju gimnaziju moraju znati kakav ih završni ispit očekuje.

Manji dio škola, čak, zagovara odgodu uvođenja Državne mature do trena završavanja reformi u obveznom školovanju.

Da bi se cijeli školski sustav pripremio za uvođenje državne mature te da bi se ostvarile sve pretpostavke za uspješnu realizaciju reforme, škole smatraju da je potrebno poduzeti slijedeće korake:

1. Postaviti jasan cilj mature - odrediti što se s Državnom maturom nastoji postići. U suradnji s institucijama visokog obrazovanja, odnosno polazeći od zahtjeva koje one postavljaju pred buduće studente, Državnu maturu treba osmisliti tako da omogućuje direktan upis na većinu fakulteta.
2. Uvođenje Državne mature treba paralelno voditi drugim promjenama u gimnazijskom obrazovanju - jasnom postavljanju ciljeva kurikuluma, usklađivanju programa na svim obrazovnim razinama, rasterećivanju programa, reprogramiranju, razrađivanju i usklađivanju nastavnih sadržaja, standardiziranju programa, poboljšanju kvalitete i ujednačavanju udžbenika, itd. Ukazuje se potreba za uvođenjem većeg broja izbornih predmeta.
3. Izraditi kataloge znanja za pojedine predmete koji će biti odraz postavljenih ciljeva obrazovanja, a predstavljat će materiju mature.
4. Proučiti modele Državne mature u drugim zemljama gdje je Državna matura uspješno implementirana (npr. slovenski model). Većina smatra da je potrebno koristiti se pozitivnim iskustvima tih modela, ali u kreiranju hrvatskog modela uvažiti specifičnosti naše obrazovne tradicije, prakse i potreba.
5. Predložiti model i staviti ga na javnu raspravu, te osigurati potporu svih relevantnih interesnih skupina.
6. U izradu i implementaciju modela svakako treba uključiti nastavnike praktičare. Cijeli projekt treba biti vezan uz nezavisnu instituciju - 'Institut za državnu maturu'.
7. Senzibilizirati javnost na potrebu uvođenja novog sustava završnih ispita, te posebno dobro pripremiti učenike i roditelje. Posebnim edukacijskim programima potrebno je temeljito upoznati ih s novim modelom, te razložiti posljedice koje uvođenje novog sustava ima na njihov rad, perspektive i kvalitetu obrazovanja.
8. Nastavnicima treba osigurati savjetovanja, informiranja, stručnu literaturu i seminare o državnoj maturi. Zbog očekivanog efekta državne mature na promjene u radu nastavnika, škole smatraju da uz uvođenje Državne mature treba planirati i sustav kontinuiranog stručnog usavršavanja nastavnika, s posebnim naglaskom na informatičko opismenjivanje.
9. Osigurati svih školama jednake pedagoške standarde - posebno se ističe potreba boljeg opremanja literaturom i informatičkom opremom i potreba smanjenja broja učenika po razredima.
10. Osigurati školama tehničku pomoć i materijalnu potporu za uvođenje novih matura. Treba povećati izdvajanja za školstvo na državnoj razini te uspostaviti pravedno vrednovanje rada nastavnika.

11. Treba izraditi zbirke ispitnih pitanja te skripta o maturi koje će sadržavati jasne i precizne upute o provođenju i pravilima Državne mature. Takve materijale treba učiniti dostupnima nastavnicima i učenicima. «Pravi» testovi koji će se koristiti na Državnoj maturi trebaju biti tajni.
12. Prije provođenja same Državne mature za učenike treba uvesti probna testiranja ili godišnje provjere znanja standardiziranim testovima. Također se predlaže uvođenje satova za pripremu za državnu maturu.
13. Po mišljenju nekoliko škola, treba razmotriti mogućnost ostavljanja sadašnje mature za one učenike koji ne namjeravaju nastaviti školovanje. Također treba osmisliti maturu za strukovne škole.

Škole ponajviše očekuju pomoć od strane Ministarstva prosvjete i športa, Zavoda za školstvo, lokalnih zajednica (županija), te mentora i savjetnika.

6.1 Preporuke ravnatelja prisutnih na Skupu hrvatskih srednjoškolskih ravnatelja u Rovinju 10.4.2003.

Na Skupu hrvatskih srednjoškolskih ravnatelja u Rovinju 10. travnja 2003. prezentirani su rezultati analize uvjeta za uvođenje Državne mature iz perspektive škola te su prisutni ravnatelji zamoljeni da u malim grupama provedu kratku raspravu o Državnoj maturi te da na komad papira napišu pet bitnih preporuka za uvođenje Državne mature u hrvatske srednje škole.

Najčešće preporuke podudarale su se s onima dobivenim upitnikom o Državnoj maturi, a glase:

- Izraditi kvalitetne kataloge znanja za sve predmete
- Standardizirati udžbenike
- Izjednačiti materijalne i kadrovske uvjete u svim školama odnosno osigurati startnu jednakost svih učenika
- educirati nastavni kadar za pripremu za provođenje Državne mature
- Državnu maturu uvesti na generaciji učenika koja će tek upisati prvi razred gimnazije
- provesti druge reforme prije uvođenja Državne mature npr. provesti rasterećivanje programa
- osigurati kvalitetnu pripremu testova za Državnu maturu - na izradi pitanja trebaju raditi interdisciplinarni timovi stručnjaka, a testovi moraju ispitivati što manje faktografije, a što više primjenjenog znanja
- model vrednovanja školskog postignuća postaviti tako da se eliminira mogućnost usmjerenosti na učenje samo onih predmeta koji su sadržaj Državne mature
- osnovati neovisnu instituciju za cjelokupnu provedbu Državne mature
- uvesti probna testiranja ili godišnje redovne evaluacije znanja kao pripremu za Državnu maturu
- eksperimentalno uvesti Državnu maturu na uzorku škola radi lakšeg vrednovanja svih efekata
- jamčiti objektivnost, pravednost i tajnost pri provođenju Državne mature

- usuglasiti postavke Državne mature sa zahtjevima institucija visokog obrazovanja odnosno Ministarstva znanosti te time osigurati vertikalnu povezanost različitih razina obrazovnog sustava.
-

Prilog A

Popis škola koje su sudjelovale u ispitivanju

<i>Redni broj</i>	<i>Ime škole</i>	<i>Mjesto/ grad</i>
1.	SREDNJA ŠKOLA BIOGRAD NA MORU	BIOGRAD NA MORU
2.	GIMNAZIJA ČAKOVEC	ČAKOVEC
3.	SREDNJA ŠKOLA ČAZMA	ČAZMA
4.	GIMNAZIJA DARUVAR	DARUVAR
5.	SREDNJA ŠKOLA DELNICE	DELNICE
6.	GIMNAZIJA DUBROVNIK	DUBROVNIK
7.	KLASIČNA GIMNAZIJA "RUĐER BOŠKOVIĆ" DUBROVNIK	DUBROVNIK
8.	SREDNJA ŠKOLA DUGA RESA	DUGA RESA
9.	GIMNAZIJA DR. IVANA KRANJČEVA ĐURĐEVAC	ĐURĐEVAC
10.	SREDNJA ŠKOLA GLINA	GLINA
11.	GIMNAZIJA GOSPIĆ	GOSPIĆ
12.	SREDNJA ŠKOLA BARTOLA KAŠIĆA GRUBIŠNO POLJE	GRUBIŠNO POLJE
13.	SREDNJA ŠKOLA ILOK	ILOK
14.	GIMNAZIJA DR. MATE UJEVIĆA IMOTSKI	IMOTSKI
15.	SREDNJA ŠKOLA IVANEC	IVANEC
16.	SREDNJA ŠKOLA "IVAN ŠVEAR" IVANIĆ GRAD	IVANIĆ GRAD
17.	SREDNJA ŠKOLA JASTREBARSKO	JASTREBARSKO
18.	GIMNAZIJA KARLOVAC	KARLOVAC
19.	SREDNJA ŠKOLA KRALJA ZVONIMIRA KNIN	KNIN
20.	SREDNJA ŠKOLA KORČULA	KORČULA
21.	SREDNJA ŠKOLA KRAPINA	KRAPINA
22.	GIMNAZIJA IVANA ZAKMARDIJA DIJANKOVEČKOGA KRIŽEVCI	KRIŽEVCI
23.	SREDNJA ŠKOLA MATE BLAŽINE LABIN	LABIN
24.	SREDNJA ŠKOLA FRA ANDRIJE KAČIĆA MIOŠIĆA MAKARSKA	MAKARSKA
25.	SREDNJA ŠKOLA AMBROZA HARAČIĆA MALI LOŠINJ	MALI LOŠINJ
26.	GIMNAZIJA METKOVIĆ	METKOVIĆ
27.	SREDNJA ŠKOLA ISIDORA KRŠNJAVOGA NAŠICE	NAŠICE
28.	GIMNAZIJA NOVA GRADIŠKA	NOVA GRADIŠKA
29.	SREDNJA ŠKOLA NOVSKA	NOVSKA
30.	GIMNAZIJA BERNARDINA FRANKOPANA OGULIN	OGULIN
31.	GIMNAZIJA EUGENA KUMIČIĆA OPATIJA	OPATIJA
32.	SREDNJA ŠKOLA "STJEPAN IVŠIĆ" ORAHOVICA	ORAHOVICA
33.	SREDNJA ŠKOLA OROSLAVJE	OROSLAVJE
34.	II. GIMNAZIJA OSIJEK	OSIJEK
35.	III. GIMNAZIJA OSIJEK	OSIJEK
36.	SREDNJA ŠKOLA OTOČAC	OTOČAC
37.	SREDNJA ŠKOLA BARTULA KAŠIĆA PAG	PAG
38.	PAZINSKI KOLEGIJ - KLASIČNA GIMNAZIJA	PAZIN
39.	GIMNAZIJA I STRUKOVNA ŠKOLA JURJA DOBRILE PAZIN	PAZIN
40.	SREDNJA ŠKOLA FRA ANDRIJE KAČIĆA MIOŠIĆA PLOČE	PLOČE
41.	GIMNAZIJA POŽEGA	POŽEGA
42.	SREDNJA ŠKOLA PREGRADA	PREGRADA
43.	GIMNAZIJA PULA	PULA
44.	TALIJANSKA SREDNJA ŠKOLA PULA	PULA
45.	GIMNAZIJA ANDRIJE MOHOROVIČIĆA RIJEKA	RIJEKA
46.	SREDNJA TALIJANSKA ŠKOLA RIJEKA	RIJEKA
47.	PRVA RIJEČKA HRVATSKA GIMNAZIJA	RIJEKA
48.	PRVA SUŠAČKA HRVATSKA GIMNAZIJA U RIJECI	RIJEKA

49.	SREDNJA ŠKOLA ZVANE ČRNJE ROVINJ	ROVINJ
50.	GIMNAZIJA "ANTUN GUSTAV MATOŠ" SAMOBOR	SAMOBOR
51.	SREDNJA ŠKOLA PAVLA RITTERA VITEZOVIĆA U SENJU	SENJ
52.	FRANJEVAČKA KLASIČNA GIMNAZIJA SINJ	SINJ
53.	GIMNAZIJA DINKA ŠIMUNOVIĆA SINJ	SINJ
54.	GIMNAZIJA SISAK	SISAK
55.	SREDNJA ŠKOLA MARKA MARULIĆA SLATINA	SLATINA
56.	GIMNAZIJA "MATIJA MESIĆ" SLAVONSKI BROD	SLAVONSKI BROD
57.	IV. GIMNAZIJA "MARKO MARULIĆ" SPLIT	SPLIT
58.	III. GIMNAZIJA SPLIT	SPLIT
59.	II. GIMNAZIJA SPLIT	SPLIT
60.	I. GIMNAZIJA SPLIT	SPLIT
61.	V. GIMNAZIJA "VLADIMIR NAZOR" SPLIT	SPLIT
62.	SREDNJA ŠKOLA "BRAČ" SUPETAR	SUPETAR
63.	SREDNJA ŠKOLA DRAGUTINA STRAŽIMIRA	SVETI IVAN ZELINA
64.	GIMNAZIJA ANTUNA VRANČIĆA ŠIBENIK	ŠIBENIK
65.	SREDNJA ŠKOLA TOPUSKO	TOPUSKO
66.	SREDNJA ŠKOLA VALPOVO	VALPOVO
67.	GIMNAZIJA VARAŽDIN	VARAŽDIN
68.	GIMNAZIJA VELIKA GORICA	VELIKA GORICA
69.	GIMNAZIJA MATIJE ANTUNA RELJKOVIĆA VINKOVCI	VINKOVCI
70.	GIMNAZIJA PETRA PRERADOVIĆA VIROVITICA	VIROVITICA
71.	SREDNJA ŠKOLA "ANTUN MATIJAŠEVIĆ-KARAMANEO" VIS	VIS
72.	SREDNJA ŠKOLA VRBOVEC	VRBOVEC
73.	GIMNAZIJA ANTUNA GUSTAVA MATOŠA ZABOK	ZABOK
74.	GIMNAZIJA FRANJE PETRIĆA ZADAR	ZADAR
75.	GIMNAZIJA JURJA BARAKOVIĆA ZADAR	ZADAR
76.	NADBISKUPSKA KLASIČNA GIMNAZIJA ZADAR	ZADAR
77.	PRVA PRIVATNA GIMNAZIJA ZAGREB	ZAGREB
78.	III. GIMNAZIJA ZAGREB	ZAGREB
79.	II. GIMNAZIJA ZAGREB	ZAGREB
80.	IX. GIMNAZIJA ZAGREB	ZAGREB
81.	ŠPORTSKA GIMNAZIJA ZAGREB	ZAGREB
82.	XI. GIMNAZIJA ZAGREB	ZAGREB
83.	KLASIČNA GIMNAZIJA ZAGREB	ZAGREB
84.	XII. GIMNAZIJA ZAGREB	ZAGREB
85.	GIMNAZIJA "LUCIJAN VRANJANIN" ZAGREB	ZAGREB
86.	IV. GIMNAZIJA ZAGREB	ZAGREB
87.	V. GIMNAZIJA ZAGREB	ZAGREB
88.	X. GIMNAZIJA ZAGREB	ZAGREB
89.	SREDNJA ŠKOLA ZLATAR	ZLATAR
90.	GIMNAZIJA ŽUPANJA	ŽUPANJA

Prilog B**Korišteni upitnik**

Odluka o uvođenju državne mature prva je inicijativa koja vodi ka uspostavljanju trajnog sustava vanjskog vrednovanja školskih postignuća učenika.

Uvođenje ovakvog sustava slijedi suvremene trendove i pozitivna iskustva u europskom obrazovanju. Pokazuje se da uspostavljanje sustava valjanog, objektivnog i pravednog vanjskog ocjenjivanja značajno doprinosi unapređivanju kvalitete obrazovnog procesa.

Istovremeno, visokoškolska zajednica smatra da bi ovi ispiti mogli zamijeniti prijemne ispite za upis na većinu fakulteta.

Cijeli projekt potrebno je dobro pripremiti i uvažiti sve okolnosti koje mogu utjecati na njegovu realizaciju. Od osobite nam je važnosti kvalitetna komunikacija i koordiniranje realizacije projekta sa školama, jer smatramo da uvođenje ovakve novine u obrazovni sustav zahtijeva aktivno sudjelovanje nastavnika i uvažavanje njihovih potreba, stavova, mišljenja, ideja.

Molimo Vas da o ovom upitniku aktivno raspravite sa svojim kolektivom i da nam prenesete stavove Vaše škole.

Vaši će odgovori poslužiti kao podloga za raspravu o državnoj maturi na stručnim skupovima, pa i na skupu ravnatelja srednjih škola u Rovinju (10. travnja 2003.). Prijedloge, pitanja i ideje nam možete uputiti na e-mail adresu: matura@idi.hr

U nadi da ćemo zajedno ostvariti značajan iskorak u promicanju kvalitete našeg obrazovanja unaprijed zahvaljujemo na suradnji.

Dr. sc. Petar Bezinović,

voditelj projekta 'Samoevaluacija i eksterna evaluacija u funkciji unapređivanja kvalitete obrazovanja'

Popunjene upitnike molimo e-mailom poslati do **ponedjeljka, 24. ožujka 2003.** na adresu matura@idi.hr

Institucija nadležna za provođenje projekta:

Institut za društvena istraživanja
Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja
Trg kralja Tomislava 21,
10000 Zagreb

U Zagrebu, 7. ožujka 2003.

Vanjsko vrednovanje školskih postignuća učenika - Državna matura Upitnik za škole

Podaci o školi			
Naziv škole:			
Adresa:			
Tel:	Fax:	e-mail:	
Broj upisanih učenika:		Mladića:	Djevojaka:
Broj nastavnika s punim radnim vremenom:		Broj nastavnika s nepunim radnim vremenom:	
Broj nastavnika koji je sudjelovao u raspravi o uvođenju državne mature i njenom značenju:			
Ravnateljica/ravnatelj:			Datum:

Nakon rasprave o uvođenju mature sa svim Vašim nastavnicima,
molimo vas da odgovorite na sljedeća pitanja.

Stav nastavnika prema uvođenju državne mature	
Koliko Vaših nastavnika smatra da je to potrebno?	Koliko Vaših nastavnika smatra da je to nepotrebno?
Upišite broj:	Upišite broj:

Navedite glavne argumente onih koji smatraju da je to potrebno. Što će se sve time dobiti?
Navedite glavne argumente onih koji smatraju da to NIJE potrebno. Što će se sve time izgubiti?

Što bi uvođenje državne mature značilo za Vašu školu? Očekujete li da bi to dovelo do promjena u radu nastavnika? Kako bi se to odrazilo na njihov rad? Što bi se najviše promijenilo?

Što bi uvođenje mature značilo za Vaše učenike? Kako bi se to odrazilo na njihovo ponašanje, učenje i rad? Što bi se najviše promijenilo?
--

Koliko se u ovom času Vaša škola osjeća spremnom za uvođenje državne mature? (na donjoj skali pobrišite brojeve koji ne odgovaraju Vašoj procjeni, neka ostane upisan samo jedan broj - Vaša procjena)
potpuno nespremni 1 2 3 4 5 potpuno spremni

Mogući sadržaji mature					
U rubrike uz ime predmeta označite znakom X koje biste sadržaje uveli kao OBVEZNE na državnoj maturi?					
Hrvatski jezik		Psihologija		Matematika	
1. Strani jezik		Logika		Fizika	
Latinski jezik		Filozofija		Kemija	
Grčki jezik		Sociologija		Biologija	
Glazbena umjetnost		Povijest		Informatika	
Likovna umjetnost		Zemljopis		Politika i gospodarstvo	
Tjelesna i zdravstvena kultura					
Ukratko obrazložite zašto baš te sadržaje (predmete).					

Kakvo je Vaše mišljenje o grupiranju sadržaja i ispitivanju, npr. prirodoslovlja ili društvenih i humanističkih disciplina, umjesto ispitivanja pojedinih predmeta? Koje su prednosti i nedostaci takvog pristupa?
--

O ocjenjivanju
Kakav je sadašnji sustav ocjenjivanja? (pobrišite brojeve koji ne odgovaraju Vašoj procjeni, neka ostane upisan samo jedan broj - Vaša procjena)
jako loš 1 2 3 4 5 izuzetno dobar
Zašto tako mislite?

Pripremljenost za nastavak obrazovanja na Sveučilištu

Koliko su dobro Vaši učenici pripremljeni za studiranje?
(pobrišite brojeve koji ne odgovaraju Vašoj procjeni, neka ostane upisan samo jedan broj - Vaša procjena)
jako loše 1 2 3 4 5 izuzetno dobro

Molimo da obrazložite Vašu procjenu.

Koje bi bile najveće prepreke za realizaciju državne mature u Vašoj školi? Što vas najviše brine?

Koje su Vaše prednosti, pozitivni resursi koji bi mogli olakšati realizaciju državne mature u Vašoj školi?

Što biste sve morali poduzeti da biste se dobro pripremili? Kakva bi vam pomoć ili podrška bila potrebna? Od koga biste očekivali tu pomoć?

Postavite nam nekoliko pitanja o maturi na koja tražite odgovor i o kojima bismo trebali raspraviti.

Molimo da nam date svoje prijedloge koji bi mogli olakšati uvođenje ovog sustava u naše školstvo.